

Sex med Lama

er ikke altid en god ide
hverken for Lama eller partner

Billedet viser Zen mesteren *Bodhidharma*, hvis øre er i hænderne på en kurtisane...
(billedet er fra John Stevens bog: *Lust for Enlightenment*)

Etik er ikke altid et nemt emne, når erotik er involveret. Erotisk frustration og simpelt begær kan ødelægge et ellers gavnligt forhold mellem elev og Dharma-lærer. Der findes jo *Tantra* erotik (*karma mudra*) som legitim praksis form (*sadhana*), hvor eleverne traditionelt indgår i en særlig erotisk forening med Lama'en selv – eller med hans kone – som indvielse, sanskrit: *abhisheka*. Siden vil *yogi'en* finde egnede partnere til sin egen *sadhana*. Det er en gammel tradition. Det er naturligvis ikke noget for munke og nonner. Alligevel er der nogle, som mener, at det også er OK for de ordinerede, fordi Tantra løfter overgår *Vinaya*. Det mener man dog ikke i alle de større klostre. De lærde er aldrig blevet enige om det.

Det er en besværlig vej for hvem som helst at bruge problemområdet erotik til at blive også løsningen på alle sådanne problemer med at kunne give slip på tilknytning og identifikation til erotik for at opnå indsigt, befrielse og oplysning. For folk med erotik som besættelse, **kan** karma mudra benyttes til befrielse. Fordi både problemet og løsningen findes samtidigt i det samme sind på det helt samme sted, er der også Tantra erotik som metode. Den er ligesom naturligt til stede. Den erotiske forening skal foregå i en tilstand af *samadhi*, altså meditativ fordybelse. Denne metode er derfor næsten umulig at udføre korrekt. Eller sagt på en anden måde, så skal man forsøge at gøre det rigtigt mange gange, før det lykkes.

Da der jo i Tantra er hierarkisk forskel på Lama og elev, lægges der nemt op til, at mester misbruger lærlingen, hvis mester ikke selv faktisk er en rigtig mester, men i stedet er offer for indbildning, sanskrit: *ahamkara* og *moha* – se også under: *rahu* (i [Ordforklaringen](#)).

For en stakkels uoplyst landsby Lama er det ikke åbenbart, hvad der er befriende karma mudra og hvad der er seksuel udnyttelse og

selv tilfredsstillelse. For flere kendte 'mestre' synes det også vanskeligt at kunne skelne. Den notorisk mest kendte er Nyingma Lama'en *Sogyal Rinpotje*, som ellers mest er kendt for sin bog: 'The Tibetan Book of Living and Dying.' Sogyal Rinpotje har samlet en række anklager mod sig om seksuel udnyttelse af flere af sine elever. En 10 millioner \$ retssag endte med et forlig, så vi fik ikke fortalt de saftige detaljer, ej heller erstatningens størrelse.

(links: www.theguardian.com/commentisfree/belief/2011/jul/01/lama-sex-abuse-sogyal-rinpoche-buddhist & https://en.wikipedia.org/wiki/Sogyal_Rinpoche).

Kritikken af Sogyal Rinpotje har taget til i august 2017, hvilket har fået ham til at trække sig fra ledelsen af sin organisation 'Rigpa'. Læs om det på disse links:

1) Sogyal Rinpotje's fratræden:

www.tilogaard.dk/english/Sogyal_Rinpoche_resignation_letter_1_sr_1_etter_august_2017_eng-1.pdf.

2) Rigpa's ledelses reaktion:

www.tilogaard.dk/english/Sogyal_Rinpoche_resignation_Rigpa_board_reaction_letter_2_rigpa_letter_aug_2017_eng-1.pdf.

3) Presse meddelelse fra Rigpa:

www.tilogaard.dk/english/Sogyal_Rinpoche_resignation_Rigpa-press-statement-final-2017_08_11.pdf.

4) Sogyal Rinpotje's elever's åbne brev med deres klager:

www.tilogaard.dk/english/Sogyal_Rinpoche_students_complain_Letter_to_Sogyal_Lakar_14_06_2017.pdf.

Nu er også Lama Norlha i USA blevet anklaget for at have udnyttet sine kvindelige elever i årtier. Det har fået hans organisation til at arrangere en konference om erotik og korrekt forhold mellem Dharma-lærere og elever: <http://kagyudharma.com/introduction/ethics-policy>

(– bemærk venligst, at dette Dharma center indgår i den 'alternative' 17. Karmapa *Ogyen Dordje's* netværk. Lama Norlha står ikke i forbindelse med den 'klassiske' 17. Karmapa *Thrinle Tsey Dordje*, Tilogaards protektor eller med hans netværk.)

Lama Norlha blev født i Kham i 1935. Da han var 8 år gammel, gik han i kloster. Han flygtede fra Tibet i 1961. Lama Norlha var derpå 7 år i Kalu Rinpotje's kloster i Sonada, Indien. I 1976 rejste han til USA og blev leder af Dharma centeret Kagyu Thubten Choling. Han har også besøgt Danmark. Lama Norlha har angiveligt haft mange erotiske forhold, siden han kom til USA. Nu er han officielt afsat og pensioneret. Det er lidt besynderligt at høre om, men næppe overraskende for kendere af den tibetanske kultur.

Disse historier om seksuelt potente tibetanske Lama'er med stor erotisk appetit, som tilsyneladende mangler evne til at give slip på tilknytning og identifikation med de lidenskabelige følelser (*kleshas*), dukker hele tiden op. Så det ligner et typisk problem, som lejlighedsvis opstår. Derfor er der god grund til at overveje problematikken og se sig for. Forholdene er ikke altid i god orden.

Problemet i den slags sager er naturligtvis, at vi som udenforstående ikke kan gennemskue, om der er tale om seksuel udnyttelse eller om perfekt Tantra erotik på den korrekte måde.

Det er jo altid eleverne, som beklager sig og føler sig erotisk misbrugt. Nogle gange oplever eleverne fortrydelse lang tid efter, at begivenhederne fandt sted. Man kan derfor antage, at de ikke har lært noget, samt at det er dem, som ikke er i stand til at udføre Tantra korrekt, mens Lama'en muligvis har forsøgt at vise dem en særlig vej til befrielse og oplysning på en fagligt ordentlig måde. På den anden side er Lama'en måske misbruger af den hierarkiske magt situation til at stå i erotisk forhold til sin elev med hensigt om personlig fornøjelse og orgasme, uden forståelse for elevens situation og uden at blande *Bodhicitta* ind i det. I så fald er der ikke *samaya*, og Tantra løfterne har ingen gyldighed i forholdet, fordi der ikke var noget *samaya* til at begynde med, ifølge den 8. Karmapa Mikyo Dordje. Det er jo ikke til at vide, hvad der er op og ned, men de klagende elever lider meget ondt, fordi de har været fanget i et spil, som de ikke kunne overskue, og som de ikke kunne undgå, dengang det foregik. Først senere går det op for dem, at de jo kunne sige fra. Alt i alt efterlades de med følelse af skam. Så selvom Lama'en i bedste fald har prøvet på at lære eleverne karma mudra, så er det åbenbart ikke lykkedes, og eleverne kan ikke undgå at opfatte sig selv som ofre og Lama'en som sofistikeret voldtager. Det Dharma fællesskab, som de indgår i, lider herefter typisk skade, og folk søger væk.

Det er ikke åbenbart, hvad der er rigtigt eller sandt. Sådanne sager er derfor svære at udrede. Det er dog typisk, at de misbrugte elever føler sig krænket og udnyttet, og at Lama'en ikke siger noget, måske på grund af *samaya* - eller fordi det hele bare er for dumt.

Det er derfor, at Tantra erotik både sjældent forekommer og er vanskeligt at udføre. Det er heller ikke den 'højeste' vej. Det er som bekendt *Mahamudra*, hvor der ikke anvendes en erotisk partner – hvor man ikke dyrker Tantra erotik.

Den kloge Lama og Dharmalærer vil afholde sig fra erotiske forhold til sine elever. Det er som hovedregel uprofessionelt og kan kun finde anvendelse i ganske særlige tilfælde, for eksempel hvis Lama'en er gift med sin karma mudra, hvorved hierarkiet i nogen grad udlignes.

I Oldtidens Indien var erotisk Tantra en tradition blandt Indiens hjemløse og omvandrende *sadhu'er* eller 'hellige mænd' og yogi'er. I deres miljø fungerede traditionen godt, fordi der ikke var meget af privat ejendom, privatliv, familie ære eller varige forhold. Derimod har karma mudra aldrig fungeret godt indenfor organiseret religion generelt eller på klostrene specifikt. Den første Karmapa *Dysum Khyenpa* blev således bortvist fra sin Lama *Gampopa's* kloster på grund af Tantra erotik indenfor kosterets mure for 900 år siden. Det var hverken første eller sidste gang, at sådanne bortvisninger har fundet sted.

Hvad der er etisk korrekt i en Tantra sammenhæng, kan være yderst etisk ukorrekt i en mondæn *samsara* sammenhæng. Når man dyrker erotik, inviterer man nærmest automatisk også den stærke lidenskabelige følelse af misundelse og ikke blot begær. Lige i hælene følger naturligt stolthed og vrede. Der opstår også forvirring. Men der opstår ligeså nemt stor følsomhed og åbenhed, så Bodhicitta er bestemt en mulighed, hvis du virkelig er efter det. Selvom Tantra erotik er designet til at håndtere og overvinde erotikkens invitation til tilknytning og identifikation, så fører denne kunst ligeså nemt til mere af slagsen. Erotik er forførelse, så Tantra erotik kan også være fuldstændigt forførende og blive misbrugt.

Billedet viser Lama Norlha, som mange amerikanere nu synes er en værre grisebasse. Lama Norlha er dog ikke nødvendigvis et svin. Han kan have haft en opfattelse af, at han hjalp sine erotiske partnere til Bodhicitta. Men det ved vi ikke noget om. Ligesom sagen med Lama Yeshe hos Kundreul Ling (*Le Bost*) i Frankrig for adskillige år siden, ligner dette en simpel og udbredt dårlig praksis mellem en højt placeret person, som seksuelt misbruger en person af lavere rang. I det gamle Tibet ville folk ikke have protesteret mod sådan behandling, for man ved jo aldrig - måske er Lama'en en Buddha. Lama Norlha er muligvis gået ud fra, at man tænker på samme måde i Amerika.

Det er imidlertid også tænkeligt, at Lama Norlha var seksuelt frustreret, fordi han var munk med dårlig motivation - i hvert fald udviste han dårlig opførsel, uanset hvad han måtte have troet. Han har dog næppe gjort noget kriminelt. Sagen handler om umoral og dårlig etik. Sagen er også en advarsel til alle om, at ikke alene har Lama'en et ansvar i forhold til sine elever - eleverne har også et ansvar. De bør ikke lade sig manipulere og forføre i en religions navn. Eleverne skal sikre sig, at deres integritet bliver respekteret. Eleverne skal også sikre sig, at Lama'en er kvalificeret. Hvem skal ellers gøre det? Det er i sig selv en kunst, at undersøge en Lama's ry og kvalifikationer. Verden er fuld af uoplyste mennesker, og Lama'erne er ikke nødvendigvis Buddha'er.

Den gode nyhed er, at misbruget blev opdaget, Lama'en afsat og alle blev forhåbentligt klogere...

Den dårlige nyhed er, at vi ikke ved, om Lama Norlha er uskyldig eller i hvert fald vildfaren i sin opfattelse af amerikanere. Måske var han blot for optimistisk om elevernes engagement og evner. Måske er folk i Vesten for snerpede. Måske er sagen, at ingen blev klogere...

På Tilogaard undervises der ikke i Tantra erotik. Det er faktisk svært at finde en Dharma-lærer til emnet, hvis du er interesseret.

Magasinet *Tricycle* i USA har bedrevet en artikel om Lama Norlha:

<https://tricycle.org/trikedaily/kagyuthubten-choling-monastery-working-sex-impropriety/>.

Læs også: <https://tricycle.org/magazine/sex-sangha-again/>.

Læs mere: www.lionsroar.com/kagyu-thubten-choling-addresssangha-about-lama-norhla-rinpoches-sexual-misconduct-withstudents/

Læs også: <https://www.lionsroar.com/confronting-abuse-power/>.

Dette sidste link er udtryk for en nyttig tilgang til problemerne. Det typiske seksuelle 'rovdyr' - som står hinsides mulig dialog - diskuteres også.

Dzongsar Khyentse Rinpotje har også kommenteret Sogyal Rinpotje's skandale med en lidt lang artikel:

www.tilogaard.dk/Dzongsar_Khyentse_on_sex_with_the_Lama_August_2017.pdf. Denne artikel er meget vigtig for enhver elev i *Buddhadharma*.

Nogle lærer det aldrig

På de forskellige organisationers netsteder, som er direkte forbundet med Lama Norlha og Sogyal Rinpotje, står der ikke noget om sex skandaler, selvom disse to Lama'er klart og tydeligt har tilkendegivet deres formelle tilbagetræden og sagt undskyld for deres opførsel. Det kan virke som om, at de slet ikke har trukket sig. Meget mærkeligt – som om de samtidigt vil benægte det...

Den samme slags mærkelige holdning findes også hos den 'alternative' Jamgon Kongtrul **Lhabrang**. Når man besøger deres netsteder, er det som om, at Tulku'en slet ikke har forladt dem, selvom han faktisk forlod organisationen i april 2016, idet han udtalte, at han ikke følte sig som en inkarnation af Jamgon Kongtrul, og at han hellere ville leve sit liv uden denne organisation. Læs om det her: www.tilogaard.dk/2_Jamgon_Kongtrul_Rinpotjes.pdf.

(Bemærk venligst, at den 'klassisk' inkarnerede Jamgon Kongtrul Rinpotje, Beru Khyentse Rinpotje's søn, både føles som sin forgænger, opfører sig som ham og ikke har noget problem med at være en sådan reinkarnation. Jeg kalder hans inkarnation 'klassisk' fordi han blev udnævnt af den 'klassiske' Karmapa Thrinle Taye Dordje. Den 17. Karmapa Thrinle Taye Dordje blev kaldt 'klassisk' af Shamar Rinpotje.)

Lama Olaf Høyer, august 2017.

Postscript:

Lama Norlha døde den 19. februar 2018 i en alder af 79 år.

Bøger:

'Tibetan Arts of Love' af Gendün Chöpel, oversat og kommenteret af professor Jeffrey Hopkins; udgivet af Snow Lion Publications, 1992. ISBN: 0-937938-97-1.

'Lust for Enlightenment - Buddhism and Sex' af John Stevens; udgivet af Shambhala Publications, 1990. ISBN: 0-87773-416-X.